

WÓJT GMINY GOLUB-DOBRZYŃ

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE

na potrzeby projektu miejscowego planu

zagospodarowania przestrzennego

na terenie wsi Wrocki

w zakresie przestrzennym określonym na załączniku graficznym do uchwały
Nr XXXVI.200.2017 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 29 sierpnia 2017 r.

Opracowanie:

mgr Sławomir Flanz

Toruń, listopad 2018 r.

Spis treści

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA3

2. PRZEDMIOT, CEL, ZAKRES I METODA OPRACOWANIA.....3

3. WYKORZYSTANE MATERIAŁY4

4. CHARAKTERYSTYKA I DIAGNOZA STANU ORAZ
FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA.....5

4.1 Położenie i zagospodarowanie terenu 5

4.2 Rzeźba terenu i warunki geologiczno-gruntowe..... 8

4.3 Gleby, warunki florystyczne i faunistyczne..... 9

4.4 Warunki hydrograficzne 10

4.5 Warunki meteorologiczne i stan zanieczyszczenia powietrza 11

4.6 Warunki akustyczne..... 12

4.7 Walory przyrodniczo-krajobrazowe 13

4.8 Walory kulturowe 15

5. WSTĘPNA PROGNOZA ZMIAN W ŚRODOWISKU15

6. PRZYRODNICZE PREDYSPOZYCJE FUNKCJONALNO -
PRZESTRZENNE I OCENA PRZYDATNOŚCI ŚRODOWISKA.....16

7. WNIOSKI DO PROJEKTU PLANU18

załącznik graficzny w skali 1:1 000

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiany sporządza się obligatoryjnie na mocy z art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 799 z późniejszymi zmianami). Na podstawie art. 72 ust. 6 ww. ustawy Minister Środowiska wydał w dniu 9 września 2002 r. Rozporządzenie w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dziennik Ustaw Nr 155, poz. 1298 z 23 września 2002 r.), w którym zostały określone rodzaje i zakres opracowań ekofizjograficznych. Na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiany sporządza się opracowanie ekofizjograficzne podstawowe.

2. PRZEDMIOT, CEL, ZAKRES I METODA OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest sporządzenie dokumentacji ekofizjograficznej dla obszaru obejmującego część terenu wsi Wrocki (gmina Golub-Dobrzyń, powiat golubsko-dobrzyński, województwo kujawsko-pomorskie). Dla obszaru opracowania zostanie wykonany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Celem opracowania planu jest określenie zasad zagospodarowania terenu, z warunkami podziału i obsługi komunikacyjnej i infrastruktury technicznej.

Procedurę opracowania rozpoczęła uchwała Nr XXXVI.200.2017 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 29 sierpnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie wsi Wrocki. Celem sporządzenia projektu planu jest umożliwienie realizacji zadania pod nazwą „Golubsko-Dobrzyński Park Przemysłowo-Technologiczny”, które będzie realizowane przez Gminę Golub-Dobrzyń wspólnie z Gminą Miasto Golub-Dobrzyń na mocy porozumienia określonego w uchwale Nr XXVI.131.2016 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 28 września 2016 r.

Opracowanie ekofizjograficzne jest dokumentacją charakteryzującą poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego na obszarze objętym opracowaniem i w jego otoczeniu, w ich wzajemnym powiązaniu. Wykonywane jest z wyprzedzeniem prac planistycznych, w celu:

- dostosowania funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania przestrzennego do uwarunkowań przyrodniczych,
- zapewnienia trwałości podstawowych procesów przyrodniczych,
- zapewnienia warunków odnawialności zasobów przyrodniczych,
- eliminowania lub ograniczania zagrożeń i negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi.

Zakres opracowania ekofizjograficznego obejmuje:

- charakterystykę i diagnozę stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego,

- wstępną prognozę dalszych zmian w środowisku, które może powodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie,
- określenie przyrodniczych predyspozycji funkcjonalno-przestrzennych i przydatności do użytkowania i zagospodarowania,
- określenie uwarunkowań ekofizjograficznych formułowanych w postaci wniosków.

Integralną częścią opracowania ekofizjograficznego jest załącznik graficzny sporządzony na podkładzie aktualnej mapy sytuacyjno-wysokościowej w skali 1 : 1 000. Załącznik zawiera kartograficzny obraz uwarunkowań ekofizjograficznych terenu objętego opracowaniem i jego najbliższego otoczenia, w zakresie przestrzennym wykazującym związki z przedmiotem opracowania.

3. WYKORZYSTANE MATERIAŁY

Do sporządzenia niniejszego opracowania ekofizjograficznego posłużyły dostępne prace dokumentacyjne, analityczne i studialne oraz opracowania kartograficzne dotyczące problematyki środowiska przyrodniczego lub jego poszczególnych komponentów, środowiska kulturowego a także problematyki sozologicznej. Wykorzystano także opracowania niepublikowane i materiały własne, w tym zebrane podczas kilku wizji terenowych. Spośród wykorzystanych dokumentów i opracowań, w szczególności wymienić należy:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy przyjęte Uchwałą Nr XLV/200 /2014 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 22 stycznia 2014 r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń, Wójt Gminy Golub-Dobrzyń 2013 r.,
- Program ochrony środowiska gminy Golub-Dobrzyń na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2016, Wójt Gminy Golub-Dobrzyń 2004 r.,
- Przyroda Ziemi Chełmińskiej i obszarów przyległych, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Polski Klub Ekologiczny Okręg Pomorsko-Kujawski, Toruń 2000,
- Raporty o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ Bydgoszcz, 1999-2018 r.,
- Przyroda Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Wojewódzki Konserwator Przyrody, Bydgoszcz, 2001 r.,
- Raport o stanie przyrody województwa kujawsko-pomorskiego, stan na dzień 30 kwietnia 2004 r., Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Wojewódzki Konserwator Przyrody; Bydgoszcz 2004,
- Województwo kujawsko-pomorskie. Obszary chronione. Mapa w skali 1:250 000, 2001, Wydział Ochrony Środowiska, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Bydgoszcz,

- R. Cymerman, I. Krzywnicka, Program kompleksowej ochrony gruntów przed erozją w województwie toruńskim, ATR Olsztyn, 1990 r.,
- Mapa kompleksów rolniczej przydatności gleb w skali 1:25 000 dla gminy Golub-Dobrzyń,
- Dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy,
- Dane i materiały Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu.

4. CHARAKTERYSTYKA I DIAGNOZA STANU ORAZ

FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

4.1 Położenie i zagospodarowanie terenu

Obszar objęty opracowaniem obejmuje stosunkowo niewielki teren obejmujący kilka działek ewidencyjnych: 512/1, 512/2, 512/3, 512/4, 512/5, które zostały niedawno scalone w jedną działkę nr 512, a także część działki nr 158/1 obrębu Wrocki (gmina Golub-Dobrzyń, powiat golubsko-dobrzyński). Położony jest w północno-wschodniej części gminy Golub-Dobrzyń. Powierzchnia obszaru wynosi około 6 ha. Ma nieregularny kształt zbliżony do trójkąta. Jego maksymalna długość na kierunku północ-południe wynosi około 500 m. Szerokość jest zmienna i maksymalnie wynosi 200 m.

Granice obszaru są w większości czytelne w terenie. Północno-zachodnią jego granicę stanowi droga krajowa nr 15. Południowo-zachodnią granicę stanowi droga gminna. Południowa granicę stanowi teren ujęcia wody i stacji wodociągowej, a granicę wschodnią stanowią działki rolne, w tym części oddzielone drogą asfaltową.

Według ewidencji gruntów działki stanowią grunty orne klas bonitacyjnych IV, V i VI. Obszar jest niezabudowany. Zainwestowanie stanowią drogi o nawierzchni bitumicznej wykonane niedawno (w 2018 r.), które będą stanowić obsługę komunikacyjną terenu planowanego Golubsko-Dobrzyńskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego. Obszar objęty analizą w większości nie jest użytkowany rolniczo. Faktycznie jest w większości nieużytkiem porośniętym roślinnością muraw i muraw zdegradowanych. Znajdują się tutaj również nasypy ziemne.

Obszar opracowania posiada pośrednio dostęp do sieci wodociągowej, sieci kanalizacyjnej i energii elektrycznej. Na południe od obszaru znajduje się gminne ujęcie wody i stacja uzdatnienia wody. Obszar posiada bardzo dobrą dostępność komunikacyjną. Znajduje się bezpośrednio przy drodze krajowej nr 15 relacji Toruń – Ostróda. Na obszarze została niedawno wykonana sieć dróg wewnętrznych na potrzeby planowanej inwestycji. Łączna długość tych dróg wynosi około 670 m. Została także wykonana kanalizacja deszczowa oraz oświetlenie.

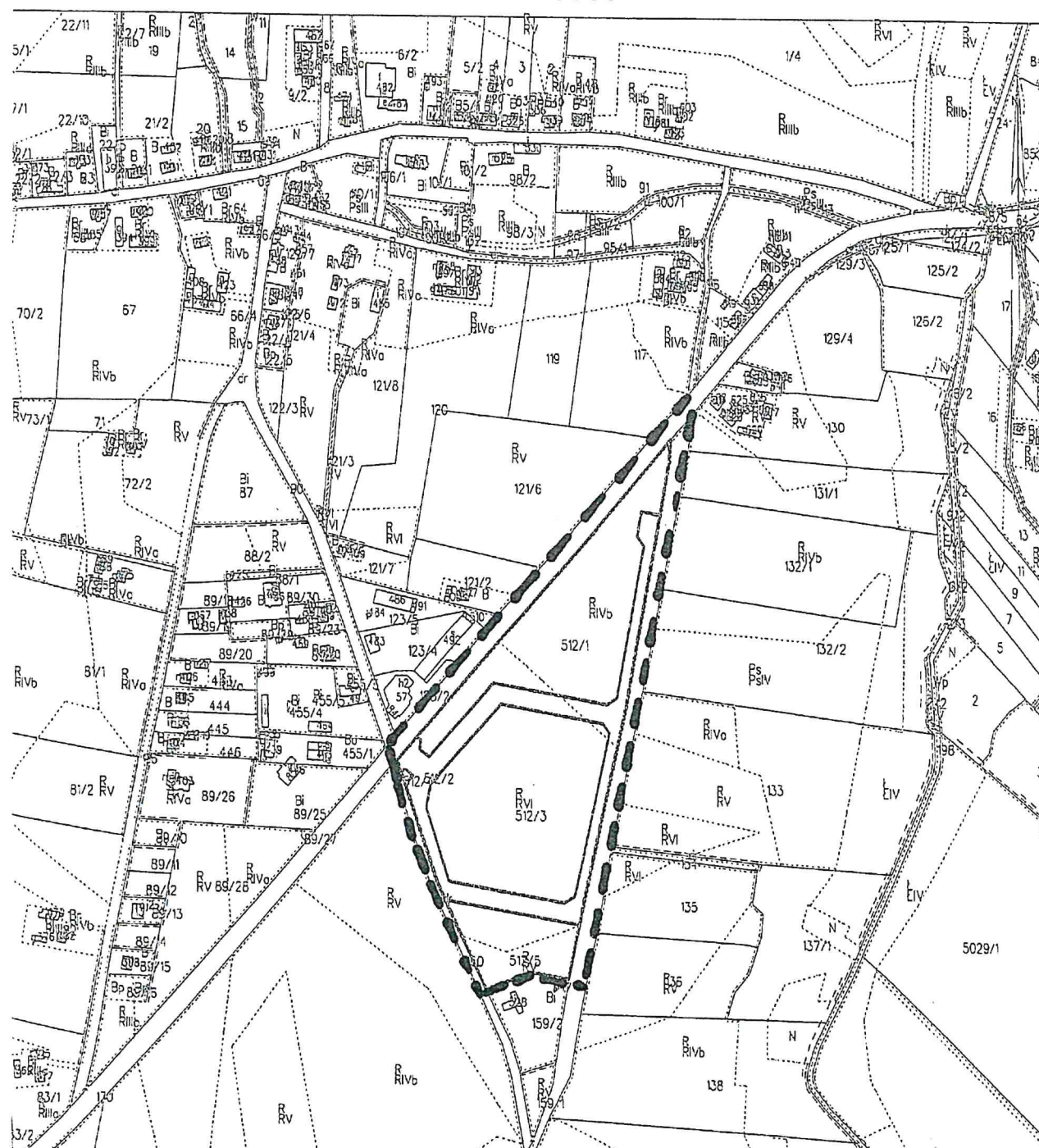
Lokalizację obszaru przedstawia załącznik graficzny z uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego oraz fragment ortofotomapy rejonu opracowania.

teren objęty planem

MAPA EWIDENCJI GRUNTÓW

Sekcje mapy: 6.195.30.4; 6.195.30.2

SKALA 1:5000

Rys. 1 Lokalizacja obszaru opracowania na tle mapy uchwały „interncyjnej”

Rys. 2 Rejon opracowania na tle ortofotomapy (geoportal.gov.pl)

Otoczenie obszaru opracowania stanowią tereny o różnym sposobie użytkowania. Generalnie od południa, wschodu i północy obszar otaczają użytki rolne. Bezpośrednio od południa znajduje się teren ujęcia wody i stacji uzdatniania wody oraz teren masztu telefonii komórkowej. Od zachodu, po przeciwnej stronie drogi krajowej nr 15, znajduje się zabudowa wsi Wrocki.

Według Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń obszar objęty opracowaniem znajduje się na terenach rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami.

4.2 Rzeźba terenu i warunki geologiczno-gruntowe

Według podziału fizycznogeograficznego Polski na regiony fizycznogeograficzne J. Kondrackiego, zmodyfikowanego w 2018 r. przez zespół pod kierunkiem J. Solona i J. Borzyszkowskiego obszar objęty analizą leży w obrębie mezoregionu Pojezierze Chełmińskie, w pobliżu jego granicy z mezoregionem Dolina Drwęcy. Cechą charakterystyczną tej części Pojezierza Chełmińskiego jest występowanie klasycznych form rzeźby terenu związanych z działalnością ostatniego lądolodu skandynawskiego (polodowcowa wysoczyzna morenowa, rynny polodowcowe i doliny wód roztopowych, obniżenia wytopiskowe oraz pagórki morenowe).

Rzeźba terenu obszaru charakteryzuje się małym urozmaicheniem hipsometrii. Fizjonomicznie obszar jest praktycznie płaski. Najwyżej położona jest południowa i środkowa wschodnia jego część - wznosi się do 92,8 m n.p.m. Teren obniża się łagodnie w kierunku północnym. Najniżej położony punkt znajduje się na wysokości 89,2 m n.p.m. i zlokalizowany jest w północnej części analizowanego obszaru. Deniwelacje są więc niewielkie i nieznacznie przekraczają 3 m. Warunki hipsometryczne nie stanowią zatem żadnych ograniczeń dla zabudowy.

Budowa geologiczna analizowanego obszaru jest mało urozmaicona. Na powierzchni na całym obszarze zalegają utwory czwartorzędowe. Ich miąższość jest zróżnicowana i waha się od kilkudziesięciu do ponad 100 m. Poziom czwartorzędowy zbudowany jest z dwóch lub trzech poziomów glin morenowych przedzielonych seriami międzymorenowymi. Miąższości poszczególnych warstw nie przekraczają najczęściej kilkunastu metrów. Podłoże podczwartorzędowe zbudowane jest z utworów plioceńskich i mioceńskich. Osady plioceńskie wykształcone są w postaci iłów, mułków, piasków pylastych i węgla brunatnego. Osady mioceńskie to przede wszystkim mułki i iły. Miąższość osadów trzeciorzędowych jest zróżnicowana i sięga kilkudziesięciu metrów.

Na powierzchni terenu położonego w obrębie wysoczyzny morenowej, zalegają głównie osady gliniasto-piaszczyste pochodzenia lodowcowego. Są to utwory pochodzenia mineralnego. Z tego względu odznaczają się korzystnymi warunkami dla lokalizacji

zabudowy. Warunki litologiczno-gruntowe obszaru opracowania są mało zróżnicowane. Są to osady o dobrych właściwościach infiltracyjnych.

Na obszarze objętym opracowaniem nie zidentyfikowano utworów pochodzenia organicznego bądź też ich wkładek w utwory mineralne.

Obszar jest w części przekształcony antropogenicznie. Oprócz wspomnianego układu dróg wewnętrznych na obszarze znajdują się nasypy ziemne o wysokości 1-1,5 m najczęściej w postaci „kopców” i wałów usytuowanych wzdłuż dróg.

Należy stwierdzić, że warunki hipsometryczne i geologiczno-gruntowe nie stanowią ograniczenia dla zabudowy.

4.3 Gleby, warunki florystyczne i faunistyczne

Typy gleb na obszarze opracowania są pochodną litologii osadów powierzchniowych. Obszar położony jest w obrębie wysoczyzny morenowej, gdzie w okresie plejstocenu akumulowane były utwory akumulacji lodowcowej: gliny, piaski i żwiry. W tym rejonie są to głównie piaski, na których wykształciły się gleby bielicoziemne i brunatne wyługowane. Są to mało urodzajne gleby, w części północnej obszaru klasy bonitacyjnej IVb, a w części południowej V i VI klasy. W związku z tym nie ma potrzeby uzyskiwania zgody na przeznaczanie terenów użytkowanych rolniczo na cele nierolnicze. Według kompleksów rolniczej przydatności gleb należą one do kompleksu 5. żytniego średniego i 6. żytniego słabego. Obszar w znacznej części od niedawna nie jest użytkowany rolniczo.

Obszar opracowania posiada ubogą szatę roślinną. W przeważającej części są to ubogie murawy z dominacją perzu i bylicy. Część obszaru zajmują murawy zdegradowane, a część powierzchni jest zniszczona przez maszyny budowlane. Na niewielkiej powierzchni w części północnej obszaru występują agrocenozy. Widoczne są ślady po zbiorze zbóż lub kukurydzy.

Na całej części obszaru w przeszłości użytkowanej rolniczo nie ma zieleni wysokiej. Zieleń szpalerowa występuje wzdłuż drogi krajowej nr 15. Zieleń jest zróżnicowana wiekowo i gatunkowo. Występują klony, brzozy, jesiony, topole średnich i młodszych klas wiekowych. Walory ekologiczne tej zieleni są przeciętne. Jednak mimo iż nie posiada ona wysokich walorów przyrodniczych i nie ma ciągłego charakteru, urozmaica monotony krajobraz rolniczy. Jest także ostoją ptaków.

Na obszarze opracowania ze względu na jego niewielką powierzchnię, użytkowanie rolnicze w przeszłości, zmiany antropogeniczne w ostatnim czasie i przydrożne położenie fauna jest uboga. Jest to fauna typowa dla odkrytych terenów pól, łąk i nieużytków. Latem bogaty jest świat owadów. Powszechne są motyle, chrząszcze i uciążliwe dla człowieka muchówki. W tym rejonie nie występują duże populacje chronionych gatunków zwierząt. Obszar ze względu na małą ilość zadrzewień jest mało atrakcyjny dla ornitofauny. Nie stwierdzono obecności nietoperzy. Nie ma tu dogodnych warunków dla migracji płazów.

4.4 Warunki hydrograficzne

Pod względem hydrograficznym obszar opracowania jest położony w całości w dorzeczu Drwęcy - w zlewni Strugi Kujawskiej (Kujawki) – jej prawobocznego dopływu.

Na obszarze objętym opracowaniem i w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują żadne powierzchniowe elementy sieci hydrograficznej. W odległości około 200 m na wschód od granic obszaru, płynie Struga Kujawska, wykorzystując polodowcową dolinę wód roztopowych.

Odpływ wód z obszaru opracowania następuje generalnie w kierunku wschodnim ku dolinie Kujawki. Należy zaznaczyć, że w okresach intensywnych opadów atmosferycznych spływy powierzchniowe mogą powodować wymywanie przypowierzchniowych części gruntu na terenach nieutrwalonych roślinnością i nieutwardzonych. Z uwagi na przeważające utwory piaszczyste w podłożu na obszarze, poza częścią północną gdzie wykształciły się osady gliniaste, nie występują warunki sprzyjające podtopieniom i tworzeniu się zastoisk wody, nawet w czasie intensywnych opadów deszczu.

Obszar opracowania i jego otoczenie znajduje się poza granicami obszarów ochrony głównych zbiorników wód podziemnych, podstawą wydzielenia których była „Mapa obszarów głównych wód podziemnych” A. Kleczkowskiego.

Obszar objęty analiza położony jest w jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych Kujawska PLRW200018289149. Jest to naturalna część wód, o złym stanie ekologicznym, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Wody gruntowe na obszarze objętym opracowaniem występują w dwóch poziomach. Poziom holoceni zalega najpłycej (tzw. „wierzchówki”) i jest uzależniony głównie od opadów atmosferycznych. Głębokość zalegania wód tego poziomu jest dość duża i wynosi około 3-4 m poniżej poziomu terenu, co nie stwarza ograniczeń dla lokalizacji zabudowy. Jedynie w części północno-wschodniej obszaru wody gruntowe zalegają płycej, a w czasie bardzo intensywnych opadów atmosferycznych tworzą się niewielkie okresowe zastoiska wody. Poziom plejstoceni mający znaczenie użytkowe zalega na głębokości około 10-20 m p.p.t.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się pośrednio w zasięgu systemu kanalizacji sanitarnej, dla których odbiornikiem ścieków jest oczyszczalnia we Wrockach. Istnieje zatem możliwość podłączenia planowanej zabudowy do kanalizacji sanitarnej.

Analizowany obszar nie jest położony w zasięgu terenów narażonych na niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi, ani w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Z tego względu nie ma ograniczeń dla lokalizacji zabudowy.

4.5 Warunki meteorologiczne i stan zanieczyszczenia powietrza

Klimat obszaru opracowania, tak jak tej części Pojezierza Chełmińskiego charakteryzuje przejściowość – pomiędzy klimatem morskim a kontynentalnym. Według klasyfikacji Okołowicza miejscowość Wrocki, podobnie jak cała gmina Golub-Dobrzyń, położona jest w zachodniej części dzielnicy klimatycznej warmińsko-mazurskiej. Najwyższe średnie miesięczne temperatury powietrza notowane są w lipcu (17,6°C), natomiast najniższe w styczniu (-2,6°C). Termiczne lato ze średnią dobową temperaturą powietrza ponad 15°C trwa tutaj około 90 dni – zaczyna się w drugiej dekadzie czerwca, a kończy się w pierwszych dniach września. Termiczna zima ze średnią temperaturą dobową poniżej 0°C trwa około 91 dni – od początku grudnia do początku marca. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 200 – 215 dni. Średnie roczne usłonecznienie obszaru gminy wynosi 4,4 godz./dobę. Najwięcej godzin ze słońcem notuje się w czerwcu (8,2), najmniej w grudniu (0,8). Dni pogodne najczęściej występują na wiosnę (w marcu) i jesienią (w październiku). Najwięcej dni pochmurnych notuje się późną jesienią i zimą.

Średni opad roczny wynosi około 550-600 mm. Najwyższe średnie miesięczne sumy opadów przypadają na lipiec (od 50 do 90 mm) a najniższe w miesiącu lutym (30-35 mm). Na obszarze gminy średnio aż przez 150-160 dni notowany jest opad atmosferyczny.

Wiatry najczęściej wieją z sektora zachodniego oraz południowego. Najrzadziej notowane są wiatry z sektora północnego. Cisze atmosferyczne notowane są w 16,7% przypadków.

Duże znaczenie dla sposobu zagospodarowania terenów ma klimat lokalny tzw. topoklimat. Uzależniony jest od ogólnej cyrkulacji atmosferycznej, ukształtowania powierzchni terenu, pokrycia terenu (szata leśna, tereny zabudowane), głębokości zalegania wód podziemnych, sąsiedztwa akwenów wodnych i sąsiedztwa źródeł zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Najbardziej korzystne dla lokalizacji zabudowy są tereny płaskie oraz łagodnie nachylone stoki o ekspozycji południowej. Podobnie tereny o ekspozycji zachodniej, południowo-zachodniej i południowo-wschodniej. Najmniej korzystny bilans energetyczny mają zbocza o ekspozycji północnej. Są słabo nasłonecznione, bardziej zawilgocone i wegetacja roślin rozpoczyna się tutaj najpóźniej. Tereny wysoczyzn morenowych, do których należy analizowany obszar, charakteryzują się korzystnym dla człowieka topoklimatem. Na tych obszarach tych, rzadziej niż dolinach rzecznych, występują przygruntowe przymrozki, a także krócej występują mgły i zamglenia. Ze względu na dobre warunki przewietrzania, nie ma tu warunków dogodnych do koncentracji zanieczyszczeń atmosferycznych. Nie występują tutaj dogodne warunki do gromadzenia się zimnego powietrza oraz nie są notowane inwersje termiczne.

W świetle powyższych uwarunkowań obszar objęty opracowaniem odznacza się korzystnymi warunkami dla zabudowy i dla przebywania ludzi.

Na obszarze i w jego najbliższym sąsiedztwie występują żadne źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. W południowym otoczeniu znajduje się zespół zabudowy ujęcia wody i stacji wodociągowej oraz masztu telefonii komórkowej. Po przeciwnej stronie drogi krajowej nr 15, na zachód od obszaru, znajduje się zakład usługowy obsługi rolnictwa, hotel z restauracją, zakład obsługi pojazdów samochodowych oraz stacja paliw. Obiekty te emitują hałas i spaliny, jednak nie ma to istotnego znaczenia dla przedmiotu planu, w którym teren zostanie przeznaczony pod park przemysłowo-technologiczny.

Obiekty zabudowy we wsi Wrocki w większości wykorzystują jako źródła ciepła tradycyjnych paliw stałych (węgiel, miał węglowy, drewno) emitujących pyły i gazy.

Droga krajowa nr 15 znajdująca się w zachodniej części obszaru stanowi źródło emisji spalin. Natężenie ruchu komunikacyjnego na drodze jest duże. Droga jest wykorzystywana zarówno dla ruchu tranzytowego, jak i dla ruchu lokalnego.

Prowadzone badania dotyczące jakości powietrza atmosferycznego w tej części gminy Golub-Dobrzyń nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych norm stężenia substancji których stężenia są mierzone podczas badań monitoringowych, w tym dwutlenku siarki i azotu. Należy zaznaczyć, że analizowany obszar nie jest położony w zasięgu oddziaływania zanieczyszczeń transgranicznych.

4.6 Warunki akustyczne

Droga krajowa nr 15, która prowadzi przez obszar w skrajnie zachodniej jego części, jest źródłem emisji hałasu. Natężenie ruchu pojazdów jest dość duże i z tego względu droga stanowi źródło uciążliwego hałasu dla okolicznych terenów.

Na drodze krajowej nr 15 sukcesywnie co 5 lat w ramach Generalnego Pomiaru Ruchu (GPR) prowadzone są pomiary natężenie ruchu pojazdów. Jak wynika z pomiarów GPR z roku 2015 na drodze krajowej nr 15 na odcinku Wrocki – Szabda średnie dobowe natężenie ruchu pojazdów wyniosło 7625 pojazdów na dobę. W porównaniu z wynikami pomiarów z lat poprzednich notuje się wzrost natężenia ruchu pojazdów. W 2010 roku zanotowano średnie dobowe natężenie ruchu pojazdów na poziomie 7148 pojazdów na dobę, a w 2005 roku tylko 5848 pojazdów na dobę.

W miejscowości Wrocki nie były prowadzone pomiary hałasu na terenach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 15. Na obszarze nie występują uciążliwości związane z hałasem przemysłowym.

Ze względu na warunki akustyczne nie ma żadnych ograniczeń odnośnie sposobu zagospodarowania obszaru. Tereny usługowe, produkcyjne, magazynowe i składowe nie są terenami ochrony akustycznej tj. nie są terenami dla których obowiązują określone przepisami dopuszczalne poziomu hałasu.

4.7 Walory przyrodniczo-krajobrazowe

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zdecydowanej większości poza formami ochrony przyrody określonymi ustawą z dnia 16 października 2004 r. o ochronie przyrody. W tym rejonie nie ma żadnych rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych.

Niewielki wschodni fragment obszaru opracowania znajduje się na Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy. Czynna ochrona ekosystemów tego obszaru to: zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk, ochrona doliny rzeki Drwęcy wraz z pasem roślinności okalającej, propagowanie nasadzeń gatunków rodzimych drzew i krzewów liściastych, racjonalna gospodarka leśna, polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk w obrębie Doliny Drwęcy. Należy zaznaczyć, że w granicach obszaru chronionego krajobrazu znajduje się niewielki fragment obszaru opracowania, tj. część działki nr 158/1.

W granicach wymienionego obszaru chronionego krajobrazu obowiązują zakazy zawarte w Uchwale Nr XXXVIII/656/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 listopada 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy (Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego poz. 4982):

1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
4. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
5. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,

6. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,
7. lokalizowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Od powyższych zakazów możliwe są jednak określone odstępstwa z mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zakaz, o którym mowa w pkt 2, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu.

Zakaz, o którym mowa w pkt 3, nie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu w obrębie zadrzewienia, należących do gatunków obcych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 2f.

Wszystkie zakazy, o których mowa wyżej nie dotyczą:

1. wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa,
2. prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym,
3. realizacji inwestycji celu publicznego.

Na obszarze opracowania i w jego bezpośrednim otoczeniu nie znajdują się żadne pomniki przyrody i użytki ekologiczne.

W najbliższym otoczeniu obszaru opracowania nie znajdują się żadne obszary Natura 2000. W odległości około 4 km na południowy-wschód znajduje się projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Drwęcy PLH280001. Obszar ten obejmuje pas terenu wzdłuż rzeki Drwęcy o zmiennej szerokości. Jest to obszar ważny dla ochrony bogatej ichtiofauny i mozaiki siedlisk związanych z doliną rzeczną. Stwierdzono tu występowanie 12 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i poddanych ochronie związanych ze środowiskiem wodnym - występuje tu 11 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym 7 gatunków ryb. Natomiast w odległości około 18 km na północny-wschód znajduje się obszar specjalnej ochrony ptaków Bagienna Dolina Drwęcy PLB040002. Obszar ten jest ostoją ptasią o randze europejskiej, ważną dla migrujących

ptaków wodnych i wodno-błotnych, jest również żerowiskiem ptaków drapieżnych gniazdujących w okolicznych lasach. Na terenie Bagiennej Doliny Drwęcy stwierdzono występowanie aż 43 gatunków ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej, są to m.in.: bąk, derkacz, rybitwa czarna i stosunkowo rzadkie na tym obszarze - kureczka zielonka, żuraw i kania ruda. Występuje tu również 10 gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II dyrektywy Siedliskowej, min. wydra i bóbr. Bogata jest też ichtiofauna, z rzadkimi i zagrożonymi gatunkami.

Ochrona obszarów Natura 2000 wymaga, aby wszelka działalność nie prowadziła do zagrożeń dla ptaków i siedlisk ich bytowania oraz do degradacji chronionych siedlisk przyrodniczych oraz do pogarszania warunków bytowania chronionych gatunków roślin i zwierząt. Planowane zagospodarowanie obszaru objętego analizą nie wykazuje żadnych związków z celami i przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000.

4.8 Walory kulturowe

Na obszarze opracowania i w jego sąsiedztwie nie znajdują się żadne obiekty wpisane do rejestru zabytków ani obiekty o wartości kulturowej podlegające ochronie konserwatorskiej. Z tego względu nie występuje potrzeba aby w projekcie planu miejscowego znalazły się szczególne ustalenia w tym zakresie. Planowana zmiana przeznaczenia terenu nie będzie miała zatem wpływu na zasoby środowiska kulturowego i utratę ich wartości.

Na obszarze opracowania stwierdzono występowanie jednego stanowiska archeologicznego nie posiadającego ekspozycji terenowej. Jego lokalizację zaznaczono na załączniku graficznym. Ochrona stanowisk nie posiadających ekspozycji terenowej polega na ich dostępności do celów inwestycyjnych pod warunkiem przeprowadzenia niezbędnego zakresu prac archeologicznych zapewniających odpowiednie warunki ochrony konserwatorskiej. Zakres badań archeologicznych określi Kujawsko-Pomorski Konserwator Zabytków w zależności od charakteru planowanych inwestycji. W rejonie stanowisk archeologicznych wszelkie prace ziemne można wykonywać po uzgodnieniu i za pozwoleniem konserwatora zabytków.

5. WSTĘPNA PROGNOZA ZMIAN W ŚRODOWISKU

Analiza uwarunkowań ekofizjograficznych, w tym ocena walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru położnego na terenie miejscowości Wrocki wskazuje, że jest to teren o niskich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i historyczno-kulturowych.

Obszar jest położony na peryferiach zabudowy wsi, w otoczeniu terenów użytkowanych rolniczo, lecz w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, przeznaczonych do rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami.

Pozostawienie obszaru opracowania w dotychczasowym użytkowaniu, jako nieużytkowany i niezabudowany grunt, z wykonanym układem dróg na potrzeby planowanego parku przemysłowo-technologicznego, mogłoby prowadzić do powstawania nowych zagrożeń. Teren lub jego część mogłaby zostać zagospodarowania „na dziko”. Mogłyby tu powstawać miejsca nielegalnego składowania odpadów. Ponadto mogłyby być tu realizowanego różnego rodzaju obiekty tymczasowe mające negatywny wpływ na środowisko. Obszar jest porośnięty murawami i pozostałościami agrocenoz, które powstrzymują rozwój procesów erozji wietrznej. Pozostawienie obszaru jako nieużytkowanego prowadziłoby do stopniowego zarastania roślinnością (głównie samosiewami sosny i brzozy, chwastami, trawą i krzewami). Nieużytkowane drogi ulegałyby stopniowej dekapitalizacji.

Przy przeznaczeniu obszaru lub jego części pod zabudowę, bez podjęcia działań w zakresie gospodarki ściekowej, skutkowałby nasileniem zagrożeń dla jakości wód, pośrednio rzeki Drwęcy i jakości wód podziemnych.

Ocena walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru opracowania i jego otoczenia potencjalnie wskazuje, że na tereny te będzie istniał popyt na zmianę przeznaczenia terenów dotychczas użytkowanych rolniczo pod różnego rodzaju formy zabudowy, w tym usługowej, produkcyjnej, magazynowej i składowej. Teren jest predysponowany pod tego typu funkcje. Świadczy o tym przede wszystkim niska rolnicza przydatność gleb, dogodne dla zabudowy warunki ekofizjograficzne i położenie przy drodze krajowej. Rozwój urbanizacji odbywać się będzie kosztem funkcji rolniczej. Jednak wyłączenie z funkcji rolniczej terenu o niewielkiej powierzchni, od pewnego czasu nieużytkowanego rolniczo, nie spowoduje ubytku areału użytków rolnych przydatnych dla rozwoju rolnictwa.

Obecny stan, ze względu na brak zabudowy i wykonany niedawno układ komunikacji drogowej, nie zagraża łaadowi przestrzennemu, gdyż teren w dużej części stanowi krajobraz otwarty. Jednak urbanizacja terenu bez planu miejscowego mogłaby prowadzić do zagrożenia dla ładu przestrzennego. Mogłyby powstawać obiekty o zróżnicowanych gabarytach, bez przestrzegania linii zabudowy, a bezładne sąsiedztwo terenów już zabudowanych z użytkowymi rolniczo, tworzyłoby swego rodzaju nieład urbanistyczny.

6. PRZYRODNICZE PREDYSPOZYCJE FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNE I OCENA PRZYDATNOŚCI ŚRODOWISKA

Uwarunkowania ekofizjograficzne obszaru opracowania określają predyspozycje funkcjonalno-przestrzenne możliwości zagospodarowania przestrzennego.

Należy zauważyć, że na obszarze objętym opracowaniem praktycznie nie obowiązują żadne zakazy, które wynikałyby z przepisów szczególnych - istnienia form ochrony przyrody w oparciu o przepisy ustawy o ochronie przyrody. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy zajmuje tylko niewielki fragment obszaru, w skrajnie wschodniej jego części. Jest to

część pasa drogowego, a więc inwestycji celu publicznego, dla której nie obowiązują zakazy wymienione we wcześniej cytowanej Uchwale Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Jednak mimo to, planowane zagospodarowanie powinno być zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju i wymaganiami ładu przestrzennego.

Najkorzystniejszą formą zagospodarowania obszaru, w kontekście „terenów rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami” jest wprowadzenie zabudowy o umiarkowanej intensywności i wysokości, w otoczeniu zieleni i z racjonalnym wskaźnikiem powierzchni biologicznie czynnej, co najmniej na poziomie 15-20%. Wielkość terenu pozwala na zaprojektowanie różnorodnego programu inwestycyjnego z elementami zieleni.

Optymalnym sposobem zagospodarowania obszaru z uwagi na wielkość obszaru oraz uwarunkowania ekofizjograficzne, funkcjonalno-przestrzenne i komunikacyjne jest zabudowa usługowa, produkcyjna, magazynowa i składowa o maksymalnej wysokości około 15-18 m, dowolnymi rodzajami dachów. Od strony dróg publicznych i na granicach obszaru należy wprowadzić nakaz realizacji ogrodzeń ażurowych z zielenią izolacyjną. Postuluje się wysoką estetykę projektowanej zabudowy i jej harmonii z krajobrazem, w tym stonowaną kolorystykę elewacji. Zaleca się pomnażanie zasobów różnorodności zieleni i nakaz zachowania co najmniej 15-20% powierzchni każdej działki budowlanej jako biologicznie czynnej.

Jako ważne należy uznać uregulowanie gospodarki ściekowej całego obszaru opracowania ze względu na sąsiedztwo terenu strefy ochrony pośredniej ujęcia wody. Konieczne jest skierowanie ścieków bytowo-gospodarczych i przemysłowych do gminnego systemu kanalizacyjnego. Nie należy dopuszczać tymczasowej możliwości gromadzenia ścieków w szczelnych zbiornikach okresowo wybieralnych lub realizację przydomowych oczyszczalni ścieków. Zasady odprowadzania ścieków muszą być zgodne z przepisami odrębnymi.

Wody opadowe i roztopowe z powierzchni utwardzonych dróg, parkingów i placów manewrowych należy odprowadzać po niezbędnym podczyszczeniu do sieci kanalizacji deszczowej. Wody opadowe i roztopowe z powierzchni nieutwardzonych, niewymagających podczyszczenia, powinny być retencjonowane i później wykorzystane do celów użytkowych oraz infiltrowane do gruntu (przez rozsączanie).

Postuluje się zalecić niskoemisyjne lub bezemisyjne systemy grzewcze (kolektory słoneczne, biomasa, pompy ciepła) dla projektowanej zabudowy w celu ograniczenia „niskiej emisji” i niedopuszczenia do pogorszenia jakości powietrza.

Zaleca się wprowadzenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

7. WNIOSKI DO PROJEKTU PLANU

- Opracowanie ekofizjograficzne obejmuje średniej wielkości obszar o powierzchni około 6 ha zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 15 we wsi Wrocki (gmina Golub-Dobrzyń) i charakteryzuje poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego na obszarze opracowania i w jego bezpośrednim otoczeniu, w ich wzajemnym powiązaniu.
- Obszar opracowania odznacza się niskimi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi i kulturowymi, lecz planowane jego zagospodarowanie powinno odbywać się w sposób racjonalny z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju i przestrzegania ładu przestrzennego.
- Obszar znajduje się, z niewielkim wyjątkiem, poza zasięgiem przestrzennym form ochrony przyrody i z tego tytułu nie obowiązują żadne zakazy odnośnie gospodarowania.
- Obszar odznacza się korzystnymi dla wprowadzenia zabudowy warunkami hipsometrycznymi i geologiczno-gruntowymi.
- Obszar charakteryzuje się niską i średnią rolniczą przydatnością gleb i z tego względu nie ma żadnych ograniczeń dla wprowadzenia zabudowy i zagospodarowania terenu.
- Należy zapewnić wprowadzanie różnych form zieleni.
- Obowiązkowo należy nakazać odprowadzenie ścieków do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej.
- Należy przewidzieć odpowiedni wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej. Zaleca się, aby wskaźnik ten nie był niższy niż 15-20% dla planowanej zabudowy usług, produkcji, składów i magazynów,
- Nowoprojektowana zabudowa powinna cechować się wysokimi walorami architektonicznymi i estetycznymi, nie wprowadzając dysharmonii w krajobrazie.
- Wysokość nowej zabudowy nie powinna być większa niż 15-18 m wysokości od rzędnej poziomu terenu.
- Należy wykluczyć lub ograniczyć do minimum funkcję mieszkaniową i inną przeznaczoną na stały pobyt ludzi na całym obszarze planu.
- Należy określić rodzaj i materiały ogrodzeń. W szczególności od dróg publicznych należy wykluczyć ogrodzenia pełne na rzecz lekkich i ażurowych.
- Należy zapewnić ciągłość podziemnej sieci drenarskiej i drożność rowów przydrożnych.
- Na obszarze opracowania nie występują obszary zagrożenia powodziowego ani obszary zagrożone podtopieniami.
- Należy stosować bezemisyjne lub niskoemisyjne systemy grzewcze.

Flaur

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA
(fotografie wykonane przez autora w dniu 29.09.2018 r.)

Fot. 1 Widok w kierunku północnym (źródło: fotografia własna Sławomir Flanz)

Fot. 2 Widok w kierunku południowym (źródło: fotografia własna Sławomir Flanz)

Fot. 3 Widok w kierunku północnym (źródło: fotografia własna Sławomir Flanz)

Fot. 4 Widok w kierunku południowym (źródło: fotografia własna Sławomir Flanz)

Fot. 5 Widok w kierunku północnym (źródło: fotografia własna Sławomir Flanz)

Fot. 6 Widok w kierunku południowo-zachodnim (źródło: fotografia własna Sławomir Flanz)

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

ZALĄCZNIK GRAFICZNY DO OPRACOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNEGO NA POTRZEBY
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
NA TERENIE WSI WROCKI

skala 1 : 1000

0 10 50 m

